

4. Geeraerts D., Kristiansen G. Cognitive linguistics and language variation. *The Bloomsbury companion to cognitive linguistics*. 2014. P. 202. URL: <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5212640#page=215>
5. Huber, M. A., Correia A., Ramgoolam S., Sadrzadeh M. Permutation invariant matrix statistics and computational language tasks. 2022. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2202.06829>
6. Ladoukakis E. D., Michelioudakis D., Anagnostopoulou E. Toward an evolutionary framework for language variation and change. *BioEssays*. 2022. Vol. 44 (3). DOI: <https://doi.org/10.1002/bies.202100216>
7. Lemmenmeier D. Spoken Language Corpora: Approaches for Facilitating Linguistic Research : Doctoral dissertation / University of Zurich. 2023. URL: https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/235310/1/Lemmenmeier_Dolores_Dissertation.pdf
8. Li H., Dunn J., Nini A. Register variation remains stable across 60 languages. *Corpus Linguistics and Linguistic Theory*. 2023. No. 19 (3). P. 397–426. DOI: <https://doi.org/10.1515/cllt-2021-0090>
9. Mahboob A. Language variation and education. *The Evolution of Englishes*. 2014. P. 267. URL: <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5015224#page=286>
10. Pasa T. A. Language Variations: A New Trend of Language Use Among Teenagers in Social Media. *3rd Annual Conference of Education and Social Sciences*. Atlantis Press, 2021. P. 176–183. DOI: https://doi.org/10.2991/978-2-494069-21-3_20
11. Ramponi A., Casula C. DIATOPIT: A Corpus of Social Media Posts for the Study of Diatopic Language Variation in Italy. *Tenth Workshop on NLP for Similar Languages, Varieties and Dialects (VarDial 2023)*. 2023. P. 187–199. URL: <https://aclanthology.org/2023.vardial-1.19/>
12. Ribtsun Y. V. The use of logopsychosynergetic approach in meeting special speech needs. *Věda a perspektivy*. 2022. No. 1 (8). P. 164–175. <https://lib.iitta.gov.ua/729772/>.
13. Steiner C. Language Variation and Change in German-speaking Switzerland: Spatial, Social, and Individual Factors : Doctoral dissertation / University of Zurich. 2023. URL: https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/236082/1/Steiner_Carina_Dissertation.pdf

УДК 81`42

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.32.1.20>

СКОРОЧЕННЯ ТА ПРИЧИНИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ ЛИСТУВАННІ

ABBREVIATIONS AND THEIR USAGE IN ELECTRONIC CORRESPONDENCE

Троян А.В.,

orcid.org/0000-0003-2953-5108

аспірант кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету імені Василя Стуса

У статті констатовано, що електронне листування є не лише засобом комунікації, але й складною формою вираження думок, що вимагає детального вивчення. Одним із феноменів цього способу комунікації є широке використання скорочень, які не лише спрощують текст, але й є своєрідними символами нової мови, що проникає у віртуальний простір спілкування. Розуміння причин, що призводять до використання цих скорочень, а також дослідження їхньої ролі у сприйнятті повідомлень стає необхідним предметом їх поглибленого студювання. Дане дослідження може розкрити не лише функціональність скорочень у віртуальному спілкуванні, але й їхній вплив на ефективність та якість передачі інформації в цифровому середовищі. Скорочення, такі як “FYI” (For Your Information) або “ASAP” (As Soon As Possible), “LOL” (Laugh Out Loud (голосно сміятись), “IMO” (In My Opinion (на мою думку)) або “IMHO” (In My Humble Opinion) є не лише зручними у використанні, але й стали символами онлайн спілкування. До основних причин використання скорочень у Інтернет-комунікації належать швидкість та зручність сприйняття (скорочення дозволяють передати інформацію швидше та компактніше, зекономити час і простір тексту).

Теоретичною основою слугують дослідження *графічних скорочень*, що реалізуються через абрєвіатури, анаграми, шифри (з використанням тексту чи графічних елементів), методи стенографії, криптографії, шифру Атбаша, вживання числових або символічних кодів, використання емотиконів (смайликів) та *стилістичних скорочень*, які є ближчими до зразків усного, а не письмового спілкування (вживання вигуків, часток, редукованих та асимільованих форм).

Мета дослідження: виокремити та проаналізувати причини використання скорочень у електронному листуванні для розуміння їхньої ролі у спілкуванні та виявлення впливу на сприйняття повідомлення. Основним завданням постає наліз скорочень та їх причин використання у електронному листуванні.

Ключові слова: електронне листування, скорочення, аббревіатура, анаграма, шифрування, стенографія, криптографія, емотикон, смайл.

The article states that electronic correspondence is not just a means of communication but a sophisticated form of expressing thoughts that requires in-depth study. One of the phenomena in this mode of communication is the extensive use of abbreviations, which not only simplify the text but also serve as symbols of a new language permeating the virtual space of communication. Understanding the reasons behind the use of these abbreviations and studying their role in message perception becomes a necessary subject for deeper examination. This research can uncover not only the functionality of abbreviations in virtual communication but also their impact on the efficiency and quality of information transmission in the digital environment. Abbreviations such as "FYI" (For Your Information), "ASAP" (As Soon As Possible), "LOL" (Laugh Out Loud), "IMO" (In My Opinion), or "IMHO" (In My Humble Opinion) are not just convenient in usage but have also become symbols of online communication. The primary reasons for using abbreviations in Internet communication include speed and convenience of perception, enabling quicker and more compact information transfer, thus saving time and textual space.

The theoretical foundation comprises studies of graphical abbreviations realized through abbreviations, anagrams, ciphers (using text or graphical elements), stenography methods, cryptography, Atbash cipher, utilization of numerical or symbolic codes, emoticons (smileys), and stylistic abbreviations closer to oral rather than written communication patterns (usage of exclamations, particles, reduced, or assimilated forms).

Research Objective: To identify and analyze the reasons for using abbreviations in electronic correspondence to comprehend their role in communication and to determine their impact on message reception. The primary task involves an analysis of abbreviations and their reasons for usage in electronic correspondence.

Key words: electronic correspondence, abbreviated form of words, abbreviation, anagram, encryption, shorthand, cryptography, emoticon, smiley.

Постановка проблеми. Використання скорочень у електронному листуванні відіграє важливу роль у сучасній комунікації. Це явище стало характерною складовою цифрового спілкування, де відбувається регулярно використання аббревіатур, зокрема скорочень слів, які сприймаються як обов'язкові складові мови онлайн. Поява та використання цих скорочень породжує питання структури, механізму формування та призначення, визначення причин, що підштовхують учасників комунікації до їх застосування. Розуміння мотивів застосування скорочень у контексті електронного листування стає предметом академічного і дослідницького інтересу та вимагає систематичного та комплексного аналізу з урахуванням технічних, мовних, психологічних та соціокультурних аспектів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження спрямоване на аналіз скорочень та виявлення причин, що спонукають до їх використання, а також на аналіз впливу цього явища на сприйняття повідомлень та якість комунікації в онлайн середовищі. Інтерес дослідників до Інтернет-комунікації відображений в лінгвістичних працях таких вчених як: А.Ю. Переломов, О.С. Кущенко, Л.Д. Швелідзе, Н.О. Щур, Ю.В. Літкович, Л.В. Ковальчук, Л.М. Киричук, Ю.А. Воробей, С.Г. Чемеркін та інші.

Постановка завдання. Головним завданням статті є проаналізувати та визначити основні причини використання скорочень у електронному листуванні та їхній вплив на сприйняття повідо-

млень. Також стаття має на меті розкрити роль скорочень як засобу оптимізації та поліпшення комунікації в цифровому середовищі, зокрема, їхню важливість для ефективного обміну інформацією в електронних листах.

Виклад основного матеріалу. У час глобальних змін та переходу до світу онлайн усе частіше переважає Інтернет-спілкування. Цифрові технології проникають у всі аспекти нашого життя, онлайн-комунікація стала не просто засобом обміну інформацією, але й важливим аспектом нашої культури та способу взаємодії. Від миттєвих повідомлень до відеоконференцій, Інтернет дав змогу швидкого зв'язку та спілкування, яке перетворюється із звичайної рутини в істинну форму вираження особистості, створення спільнот та їх глибинних зв'язків.

У статті «Лінгвопрагматична специфіка Інтернет-комунікації» Ю.В. Воробей зазначає, що віртуальна комунікація є комунікативною взаємодією суб'єктів, що відбувається з використанням комп'ютера, у результаті якої виникає специфічна модель реальності, що створює ефект присутності людини в цій моделі та дає змогу діяти з уявними й реальними об'єктами [1, с.108].

Електронне листування часто містить скорочення, зазвичай із метою економії часу під час комунікації, тож синтаксичні конструкції в Інтернет-спілкуванні «мають тенденцію до спрощення, текстової економії» [8, с. 4]. У цьому простежується властивість мови адаптуватись до сучасних технологій, трендів та нових потреб

комунікації в умовах швидкості та ефективності. Однією з основних причин використання скорочень є бажання адресанта скоротити кількість символів у повідомленні, щоб воно було компактнішим та якомога швидше сприймалося адресатом. Це особливо важливо в ситуаціях, коли обмежений обсяг символів, наприклад, у месенджерах, соціальних мережах, або для економії простору в коментарях. Крім того, скорочення можуть бути використані для шифрування повідомлень чи збільшення конфіденційності.

Активне використання скорочень в Інтернет-комунікації зумовлене декількома чинниками, серед яких:

- швидкість та ефективність спілкування: економія часу (скорочення слів, використання аббревіатур чи анаграм дають змогу ефективно висловлювати думки без зайвих символів) та миттєвість (у чатах, коментарях або текстових повідомленнях важливо швидко висловити думку та донести інформацію до адресата);

- адаптація до обмежень платформ (ліміти символів): деякі платформи мають обмеження на кількість символів у повідомленнях (наприклад, Twitter мав обмеження на 280 символів до 2017 року), тому використання скорочень уможливає вмістити більше інформації в обмеженому просторі;

- культурні та соціальні впливи, тренди: у деяких випадках, використання певних скорочень може бути пов'язане з трендами в мережі чи специфічною підкультурою. Деякі спільноти або групи користувачів створюють свої власні аббревіатури чи скорочення в межах цих спільнот для швидшого розуміння та передавання інформації;

- експресивність і стиль комунікації, її виразність: скорочення можуть виражати емоції чи підкреслювати стиль комунікації;

- збереження приватності та анонімності, захист особистої інформації: використання скорочень може допомогти захистити особисту інформацію та створити ефект загадковості або зробити менш ідентифікованими відповідні частини тексту.

Інтернет-комунікація має низку характерних мовних особливостей, як графічних, так і стилістичних.

Реалізуються графічні скорочення через аббревіатури, анаграми, шифри (з використанням тексту чи графічних елементів), застосування методів стенографії, криптографії, шифру Атбаша, вживання числових або символічних кодів, використання емотиконів.

Абревіатури чи анаграми можуть бути застосовані для унеможливлення розуміння пові-

домлення третіми особами. Приклади таких скорочень можуть бути: “BRB” (Be Right Back), “LOL” (Laugh Out Loud), “FYI” (For Your Information) та інші. Вони широко використовуються в електронній комунікації та в соціальних мережах, зокрема, для зручності та економії часу.

Шифри в електронному листуванні можуть бути реалізовані різними способами, однак найпоширенішими є використання візуальних елементів у тексті або вкладання зображень із прихованою інформацією.

Шифрування повідомлення в зображенні, вбудовування тексту у зображення. Спосіб вбудовування тексту в малюнок за допомогою редактора графіки. Наприклад, зашифроване повідомлення може бути вміщене в малюнок як невидимий текст, що стане візуалізованим лише після спеціального оброблення або із застосуванням додаткового обладнання.

Використання методів стенографії. За Словником української мови в 11 томах, стенографія, або скоропис (від грец. *Στενός* – вузький, *τίσνις* й *ὑράφειν* – писати) – це «швидкий дослівний запис усної мови за допомогою системи спеціальних умовних знаків» [6, с. 658]. Тобто це система запису мовлення або тексту за допомогою спеціальних символів, знаків чи швидкопису для створення короткого, уніфікованого запису, призначеного для подальшого перегляду, перекладу чи використання. Автором терміна «стенографія» вважається Д.Р. Грегг (G.R. Gregg) – американський винахідник і стенографіст, який розробив власну систему швидкопису, відому як «Метод Грегга» (1888 рік). У ньому репрезентовано швидкий та економний набір знаків, що представляють звуки та склади мовлення. Головна перевага стенографії Д.Р. Грегга полягає в тому, що вона дає змогу стенографістам швидко записувати мовлення в реальному часі, використовуючи мінімальну кількість символів.

За Олександром Панейко, у первинному значенні стенографія – це «письмо, що дає нам спроможу записати живе слово, висказане з найбільшою навіть швидкістю» [4, с. 3]. Результат та розшифрований текст такого запису називають стенограмою.

Головна мета стенографії полягає в тому, щоб записати мовлення або текст, використовуючи мінімальну кількість символів чи швидкісний запис для подальшого перегляду, перекладу або використання. Ідеї стенографії, а саме уміння ефективно скорочувати інформацію або використовувати аббревіатури для швидкості або зручності, іноді можуть впли-

вати на спосіб, яким люди висловлюються в онлайн-спілкуванні.

Не менш важливим є використання криптографії. Криптографія (грецьк. *κρυπτός* – прихований і *γράφειν* – писати) за Н.О. Щур має «декілька значень:

– наука про принципи, засоби та методи перетворення даних із метою приховування їх змісту, запобігання несанкціонованого використання або підробки;

– наука, що вивчає математичні методи, пов'язані з такими функціями захисту даних, як конфіденційність, цілісність та автентичність;

– напрям у криптології, що вивчає основні закономірності, протиріччя, методи, системи та засоби забезпечення конфіденційності, цілісності, дійсності, доступності та спостережливості інформації та ресурсів тощо, ґрунтуючись на криптографічних перетвореннях» [10, с. 6].

У сучасному електронному листуванні криптографія використовується також для забезпечення конфіденційності та автентичності інформації. Деякі месенджери (наприклад, Signal, WhatsApp, Telegram) використовують шифрування end-to-end шифрування, або наскрізне чи кінцеве шифрування, яке означає, що повідомлення шифрують на пристрої відправника і розшифровуються тільки на пристрої отримувача. Це дає змогу користувачам обмінюватися повідомленнями без страху перехоплення чи перегляду інформації третіми сторонами. Криптографія допомагає захищати дані від несанкціонованого доступу та забезпечує високий рівень безпеки під час обміну інформацією в мережі.

Одним із відомих шифрів є Атбаш (приблизно 600 р. до н.е.) – це простий шифр підстановки для іврити. Правило шифрування полягає в заміні *i*-тої літери абетки літерою з номером $n - i + 1$, де n – кількість літер в алфавіті. Таким чином, перша буква алфавіту замінюється останньою, друга – передостанньою і т. ін. Використання числових або символічних кодів для представлення тексту також часто використовується для приховування інформації. Наприклад, ASCII коди (англ. American standard code for information interchange) можна використовувати для перетворення символів у числа та навпаки.

У процесі спілкування онлайн учасники самостійно обирають вектор самоідентифікації, самовизначення та самопредставлення. Згідно з цим користувачі можуть самостійно створювати свій віртуальний образ, навіть якщо він є новим та відмінним від реального. Зазвичай цей образ є ідеалізованим та епатажним. Самоідентифікація

в інтернеті – це спосіб, яким користувачі формують свою онлайн-особистість, представляють себе та взаємодіють з іншими в цифровому середовищі. Це широкий процес, який охоплює різні аспекти та відображає, як особистість визначає себе в інтернеті.

Він постійно змінюється залежно від нових технологій, трендів і культурних контекстів. Вивчення самоідентифікації у спілкуванні в Інтернеті включає аналіз психологічних, соціальних, етичних і технологічних аспектів цього явища. Л.Д. Швелідзе вважає, що електронне листування часто стає «середовищем самоідентифікації» у якому користувач має пройти процес самопрезентації [9, с. 106]. Це пов'язано з тим, що найбільш значущими людськими потребами є необхідність у спілкуванні, сприйнятті, визнанні та самовираженні. І.В. Размолодчикова у статті «Імідж – шлях до успіху» наголошує, що досить важливим показником успішності є «здатність людини реалізувати себе» [5, с. 317]. Л.Д. Швелідзе у своїй праці «Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української й англійської мов)» підкреслює, що до особливостей мовленевої поведінки уналежнено специфічні формули спілкування, прецедентні феномени й мовну гру; до невербальних – використання емотиконів, картинок, а також мультимедійних засобів» [9, с. 106]. Часто для економії часу та підкреслення свого особливого образу онлайн здебільшого використовують емотикони. Термін емотикон з'явився в англійському середовищі (від поєднання англійських слів *emotion* – емоція та *icon* – символ, знак). Першим задокументованим випадком використання емотиконів в Інтернет-комунікації стало повідомлення Скотта Фалмана, який 19 вересня 1982 року опублікував на сайті Університету Корнегі-Меллона текст із пропозицією використовувати комбінацію :-)) – для позначення жартів і :(– для позначення не жартівливих, серйозних висловлювань [2, с. 68].

Емотикони, смайлики – це набір символів, що використовуються для вираження емоцій чи почуттів у письмовій комунікації. Вони можуть бути важливим елементом невербального спілкування в електронному листуванні.

Набір базових символів – смайлів, за Ю.В. Літкович, Л.В. Ковальчук, Л.М. Киричук у тексті має такий вигляд:

:-) – посмішка;

;) – підморгування;

:(– означає сумний вираз обличчя, розчарування в чомусь;

: - / – символізує обличчя з кривим ротом або косу посмішку, означає розчарування, скептицизм, сарказм;

8-) – символізує усміхнене обличчя з широкими очима. Зазвичай виражає здивування та іронію. Часто ці дві емоції, об'єднані в одному смайлику, можуть стосуватися різних людей (тобто один здивувався, а іншому стало смішно);

%-) – символізує обличчя з вираженими очима та посмішкою. Він може позначати стан «ошелешеності» або іншу надмірно інтенсивну емоцію (наприклад, шок або відчуття краху) переважно неприємного вияву. Посмішка в цьому смайлику часто означає сарказм, хоча іноді вона просто не несе серйозного смислового навантаження;

% (– символізує сумне обличчя з вираженими очима. Значення близьке до попереднього знаку, але вже не містить сарказму, а радше відображає відтінок песимістичного сприйняття дійсності;

: – [] – символізує обличчя з відвислою щелепою. Вказує на високий ступінь здивування, зазвичай неприємного;

; -> – підморгування грізної фізіономії;

; -O – цей смайлик несе в собі контекст завершення розмови, замінює слова “See you!”, “Bye!” [2, с. 70].

На сьогодні текстові смайлики починають зникати і їм на зміну приходять графічні (користувачеві не потрібно друкувати емоції вручну, адже часто їх уже запроновано графічно у месенджерах чи соціальних мережах) та усічені форми текстових варіантів. Наприклад:

) – дужки на позначення посмішки, можуть також вживатися декілька підряд (дві і більше);

(– дужка на позначення сумного виразу обличчя, розчарування в чомусь.

Емотикони можуть бути використані не лише для скорочення, а й для надання емоційного відтінку тексту, уточнення тону чи забезпечення контексту для кращого сприйняття повідомлення.

Також активним є використання окремих символів, що містять у собі значення слова, або ж цілого речення, інколи вони навіть замінюють смайлики:

? – у значення «що?», «не зрозуміло нічого, поясни детальніше» або «що ти мав або мала на увазі?»;

+ або . може мати декілька значень: «повідомлення/інформацію отримав(-ла)», або «я згоден(-а)», чи «я підтримую тебе», використо-

вується, щоб висловити згоду або позитивність стосовно чогось, події або думки, схоже на піднятий великий палець як позитивний жест;

- – як і + має декілька значень: «повідомлення/інформацію не отримав(-ла)», або «я незгоден(-а)», чи «я не підтримую тебе», знак «мінус» може вказувати на відсутність, відмову або незгоду з чимось;

... – може містити декілька значень, які залежать від контексту: «не знаю як це коментувати», «це мене спантеличило» або «пізніше розповім».

Стилістичні скорочення є ближчими до зразків усного, а не письмового спілкування. Така позиція підтверджується такими ознаками:

– скорочення речень до мінімуму, усунення з їх складу займенників, артиклів, підрядних конструкцій. Напр.: 3 & 4 should be on the left IMO, де на місці сполучника and вжито амперсанд, що є ідеограмою;

– часте використання у SMS-повідомленнях сленгових виразів і діалектизмів. Напр.: Bruh it changed with Dumbledore, де сленгове слово bruh, тобто бро чи брат (скорочена форма від brother) використовується при зверненні до когось, хто викликає своїми діями обурення;

– мовні експерименти, які притаманні, насамперед, молодіжному спілкуванню. Напр.: Barbenheimer, це інтернет-феномен, який популяризувався напередодні прем'єри двох діаметрально протилежних за жанром фільмів – Barbie та Oppenheimer, сленг Barbenheimer є контамінацією назв. Використовується для спільного позначення двох фільмів;

– вживання характерних для усного мовлення мовних засобів, таких як вигуки, частки, редуковані та асимільовані форми. Напр.: 2 is darker than 3 thc, де 2 і 3 вживається як порядковий числівник, а thc як скорочена форма від to be honest; 3 kinda in the middle, де kinda це скорочена форма від kind of [3, с. 220–222].

Висновки. Аналіз основних скорочень в електронному листуванні показав, що основними причинами їх використання є бажання адресанта зменшити кількість символів у повідомленні з метою швидшого сприйняття адресатом, адаптації до обмежень платформ та впливу культурних чи соціальних чинників (трендів). Найбільш поширеним є використання аббревіатур, анаграм, а також емотиконів (смайликів) та їхніх видів: текстових, усічених форм текстових та графічних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Воробей Ю. А. Лінгвопрагматична специфіка Інтернет-комунікації. Science and Education a New Dimension. Philology. 2016. С. 107–110.

2. Літкович Л. В. Ковальчук Л. М. Киричук. Лінгвістичні особливості спілкування в соціальних мережах. С. 68-75. URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=o3o94CkAAAAJ&citation_for_view=o3o94CkAAAAJ:UebtZRa9Y70C.
3. Мова і культура. Науковий журнал. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. Вип. 14. Т. V(151). С. 219–223.
4. Панейко О. Українська стенографія. Повний курс українського скоропису для шкіл і самонавчання. Львів: Педагогічне товариство, 1999. 96 с.
5. Размолдчикова І. В. Імідж – шлях до успіху. Педагогіка вищої та середньої школи. 2010. Вип. 29. С. 316–320 с.
6. Словник української мови: в 11 тт. Київ: Наукова думка, 1970–1980. Т. 9. С. 685.
7. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. Київ: НАН України. Інститут української мови, 2009. 240 с.
8. Чередник Л.А. Інтернет-комунікація як спосіб сучасного міжособистісного спілкування. Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття: зб. матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 14–15 верес. 2017 р. Полтава: Сімон, 2017. С.161–167.
9. Швелідзе Л.Д. Мовні засоби реалізації комунікативних стратегій у дискурсі соціальних мереж (на матеріалі української й англійської мов): дис. ... канд. філол. наук. Вінниця, 2021. 240 с.
10. Щур Н.О., Покотило О.А. Основи криптології: навч. посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. 120 с.